

НАСТРОЇ ТА ОЦІНКА ЗАГРОЗ УКРАЇНЦЯМИ

Результати спільного опитування Центр «Соціальний моніторинг», «Український інститут соціальних досліджень ім. О. Яременка», компанії «Інфо Сапієнс» та Соціологічної групи «Рейтинг».

Вибірка: 10 000 респондентів в усіх областях України (без врахування населення АР Крим та окупованих територій Донецької та Луганської областей). Вибірка репрезентативна для населення України віком від 18 років за такими показниками як стать, вік, тип поселення та регіон проживання.

Статистична похибка вибірки: не більше 1,0%

Терміни проведення: 19 – 30 січня 2019 року

- Згідно з результатами соціологічного дослідження, проведеного силами Центру «Соціальний моніторинг», «Українського інституту соціальних досліджень ім. О.Яременка», компанії «Інфо Сапієнс» та Соціологічної групи «Рейтинг», **73% українців вважають, що країна рухається у неправильному напрямку**. Лише 15% вважають напрям розвитку держави правильним, ще 12% нічого не змогли відповісти на це питання. Найбільше песимізму стосовно розвитку стану справ у країні висловлювали мешканці південно-східних областей та Донбасу, відносно менше – Галичини. Найкраще оцінюють ситуацію виборці П.Порошенка. Натомість серед симпатиків інших кандидатів переважають негативні оцінки.
- У оцінках напряму розвитку на місцевому рівні також переважає негатив. Так, 64% опитаних вважають неправильним напрям розвитку області (лише 20% – правильним). 58% негативно оцінюють стан справ у населеному пункті, де проживають (28% – позитивно).
- **На думку більшості опитаних (67%) мир є тим, чого сьогодні найбільше бракує Україні**, при цьому за останні півроку цей показник виріс з 62 до 67%. 40% вважають, що державі найбільше не вистачає стабільності, ще 37% – порядку, 34% – достатку, 31% – розвитку, по 28-30% – єдності та справедливості. Питання миру є дещо більш актуальним для Заходу, Півдня та Донбасу, стабільності – для столичного регіону та південно-східних областей, розвитку – для Центру, Півночі, Півдня та Сходу, єдності – для Галичини та Донбасу. Питання порядку, справедливості та достатку є більш-менш однаково актуальними для респондентів практично в усіх макрорегіонах.
- **Готовність взяти участь у голосуванні на президентських виборах висловили 81% опитаних** (45% - однозначно готові, 36% - скоріше).
- **Лідером президентського рейтингу є В.Зеленський, якого готові підтримати 21,9% тих, хто визначився з вибором та готовий взяти участь у голосуванні**. Ю.Тимошенко підтримують 19,2% таких опитаних, П.Порошенка – 14,8%, Ю.Бойка – 10,4%, А.Гриценка – 8,4%, О.Ляшка – 6,5%, Є.Мураєва – 3,4%, А.Садового – 2,4%, О.Шевченка – 2,2%. Рейтинг інших кандидатів – менше 2%.
- **При цьому, майже кожен п'ятий виборець вірить в те, що наступним президентом стане Ю.Тимошенко (22,1%)**. У перемогу П.Порошенка вірять 16,6% тих, хто має намір взяти участь у виборах, В.Зеленського – 11,1%, Ю.Бойка – 4,1%. В те, що інші політики можуть зайняти найвищу державну посаду, вірять менше 3% опитаних.
- **Антирейтинг політиків очолює П.Порошенко**. Половина опитаних не проголосували б за нього за жодних обставин. За Ю.Тимошенко не віддали б свої голоси майже 30% опитаних, за Ю.Бойка та А.Яценюка – близько чверті, О.Ляшка – кожен п'ятий.

- **Значні шанси на потрапляння у парламент мають шість політичних сил. Лідером рейтингу залишається Батьківщина, яку готові підтримати 21,2% опитаних, які вже визначилися з вибором і мають намір голосувати.** Підтримка партії «Слуга народу» складає 19,0%, БПП Солідарність – 13,0%, Опозиційної платформи «За життя» – 10,5%, Громадянської позиції – 8,6%, Радикальної партії – 6,5%. Також певні шанси на подолання виборчого бар'єру мають Самопоміч (3,8%) та партія «Наші» Є.Мураєва (3,3%). Рейтинг інших політичних сил – нижче 3%.
- **Більше третини опитаних очікують, що після президентських виборів покращиться рівень оптимізму, відчуття впевненості у майбутньому, політична та економічна ситуації в країні.** З іншого боку від 33% до 39% не очікують жодних змін у зазначених сферах.
- Натомість покращення матеріального становища своєї родини після виборів очікують 28% опитаних, 40% не мають жодних сподівань стосовно змін у цій площині. Покращення становища на роботі (у кар'єрі, навчанні) очікують 22%, не очікують – 50%. Важливо, що **за останній місяць зросли позитивні очікування стосовно усіх напрямків.** Найчастіше оптимістичні сподівання висловлювали виборці П.Порошенка, Ю.Тимошенко та В.Зеленського.
- **Масовий виїзд українців за кордон (55%), економічний занепад (52%) та зубожіння населення (47%) – основні загрози, які, на думку опитаних, є найбільш актуальними сьогодні для України.**
- Про девальвацію гривні, повномасштабну війну з Росією, погіршення здоров'я нації, розвал країни, зростання злочинності та вимирання населення, як про загрози, говорять від 30% до 39% опитаних. Деградацію населення, безвладдя, та екологічні катастрофи вважають актуальними загрозами сьогодні близько чверті опитаних. Про можливі масові заворушення, голод, та встановлення диктатури говорить кожен шостий-сьомий. Економічний занепад, як загрозу, частіше обирали на Півдні та Сході, повномасштабну війну з Росією – у Галичині, на Заході та у Центрі, інфляцію – у столичному регіоні, Центрі, на Півночі та Донбасі. Цікаво, що про загрозу зубожіння населення частіше за інших говорили виборці Ю.Бойка, О. Вілкула та Є.Мураєва, а про можливу війну з Росією – симпатика А.Гриценка, Р.Кошулинського, В.Наливайченка, П.Порошенка та А.Садового.
- **Більше половини опитаних висловили неготовність брати участь у акціях протесту щодо відстоювання своїх прав та інтересів.** 37% натомість готові протестувати у разі потреби. За останні кілька місяців рівень протестних настроїв знизився (у листопаді таких опитаних було 52%). Найвищий рівень протестності фіксується у Галичині, найнижчий – на Донбасі.